

Alek Popov

NISKOLETEĆI PSI

– odlomak iz romana –

3. NED

Dugo sam mislio da sam srećan ili, ako ne baš srećan, onda bar zadovoljan životom. Objektivno ništa mi ne nedostaje. Zvanično sam u rubrici uspelih Bugara van granice - UBVG. Međutim, nezvanično, stvari su izgledale drugačije.

Srećan svakako nisam, a nisam ni naročito zadovoljan. Ostala mi je uteha da sam UBVG što je, nažalost, nedovoljno. U ovom životu je čoveku potrebno nešto više osim zavisti NGSB, neuspelih guzica strpanih u Bugarsku.

Upravo mi je to nedostajalo.

Mislio sam da sam to oduvek znao, ali sam uporno krio glavu u pesku. Trudio sam se da pozitivno posmatram situaciju kao što su me učili na fakultetu. Kada ti plata svake godine raste za desetak procenata, to i nije tako teško. Napreduješ u hijerarhiji. Učiš nove stvari. Putuješ. Ali, jednog dana sve počinje da se ponavlja. Kao maršrute. Rasipničke večere na račun kompanije više ti nisu gotivne kao pre. Ni luksuzni hoteli. Niti letovi prvom klasom. Neprimetno, ali nepovratno sazeo si za istinu.

Dotakao si plafon mogućnosti.

Plafon je proziran kao pod od stakla. Jasno vidiš ljude koji se šetaju iznad tebe, čak čuješ škripanje njihovih cipela od 2000 dolara, viriš ispod sukanja njihovih žena koliko god želiš, ali do njih ne možeš da se popneš. Više se nisam zavaravao: stepenište uz koje sam krenuo da se penjem završava se ispod njihovih donova. Kada to shvatiš sa pedeset godina, to više nema značaja. Već si iculture kroz kanalizaciju sistema i tiho plutaš negde po periferiji, dok plima spira uspomenu na tebe kao industrijsku mrlju. „Da li se osećate kao uspešan čovek?“

Pitanje je uputila jedna bugarska novinarka koja za veliki nacionalni dnevni list piše seriju reportaža o pojavi UBVG. Nisam imao predstavu odakle joj moje koordinate. Spominjala je ime jednog mog starog poznanika koji se vratio pre dve godine da bi postao velika budža. Ja ipak mislim da joj je tajni cilj da ukeba nekog kancelarijskog zombija koji je odlepio od samoće i da mu natakne burmu. Ja neću biti taj, iako ona nije za bacanje. Uspeh je, prenemazem se, nešto relativno. Postoje različiti nivoi uspeha. I slično...

Ove godine prvi put nisam dobio povišicu. Da budem pošten, čak su mi otkinuli pola procenta. Radi se o nekakvih pišljivih 1500 dolara godišnje, ali bitniji je odnos. Naravno, nisam bio jedini koji je bio oštećen. Većina starijih službenika firme je dobila tanje čekove. Zvanično objašnjenje je bilo da smo *overpaid*, kao i pogoršana ekonomska situacija. To smo znali svi. Ali, nisam razumeo kako pola procenta moje plate može da pomogne kompaniji sa prometom od dve milijarde godišnje. Pre će biti da nas proveravaju. Da nećemo da

podlegnemo besu i razočarenju? Da neće neko da zalupi vrata iza sebe? Ništa slično se nije desilo. Koračali smo kao pokisli, psovali kroz zube, ali smo u stvari bili neverovatno srećni, uključujući i mene, jer nismo dobili otkaz. Mutna voda nezaposlenosti rasla je svakim danom. Niko nije bio spreman da se baci u nju samo radi spasavanja svog samoljublja.

Juuupi, zvuči tako gordo! Ali samo dok plaćaš svoju kiriju...

Nažalost, već je kasno da ubeđujem svog brata da sada nije najpogodniji momenat za njegov dolazak u Ameriku. Svaki nagoveštaj u tom pravcu biće protumačen kao pokušaj da eskiviram rođачke obaveze. Angel ili Ango, kako ga svi zovu, dobio je zelenu kartu preko lotoa. Igrao i dobio. Ja sam takođe učestvovao i to ne jedan put, ali sreća mi je okrenula leđa. Nije bitno. Ango-boj mora da dreždi ovde po par meseci godišnje, jer u protivnom, gubi svoj status. Sama po sebi zelena karta ne može ništa da reši, ali pustiti je da propadne takođe je bez veze, ma koliko ja mislio drugačije.

Ango-boj takođe hoće da bude UBVG. Ne mogu da se ljutim. U osnovi Bugari se dele na tri velike kategorije: UBVG, NGSB o kojima je već bilo reči i LBG – Lopovske bugarske guzice, koje su u praksi objašnjavale postojanje prve dve. Svaki pokušaj da se formiraju neke podgrupe ličio bi na oportunistički koji ima za cilj da zamagli suštinsku granicu. Pojavljuje se, međutim, logično pitanje: zar ne postoje neuspešni Bugari van granica? Ja lično nisam poznavao takve. Svi su se hvalisali da su uspeli, čak i više od toga, da crpu punim šakama iz roga izobilja i piju direktno sa rajskog izvora. Ostali se ćutke vraćaju u Bugarsku, a to znači da ponovo postaju NGSB. Po istoj logici u Bugarskoj nema uspešnih Bugara. Ako veruješ njihovim rečima, čak i oni koji su prividno uspeli, u stvari balansiraju na rubu mizerije. Njihova svakidašnjica protkana je rizikom i preprekama, a budućnost – jednostavno ne postoji. Stvarno uspešni ne zamajavaju se dugo već odlaze u inostranstvo da bi se ulili u redove UBVG. Za one, koji ipak ostaju, ispostavlja se da su najčešće LBG.

Dolazak burazera ispunjavao me je istovremeno radošću i brigom. Već tri godine sam živeo sam i počeo je da mi puca film. S druge strane nije bilo baš toliko loše. Nisam morao da imam obzira ni prema kome. Većina mojih prijatelja su se poženili, neki su se već razveli i oženili ponovo, treći žive sa devojkama... To nije razlog da se žuri! Žene su uglavnom pijavice. Da živiš sa nekom samo zato što tako treba, siguran je recept za glavobolju. Zato i izbegavam da idem u Bugarsku. Čim shvate da si UBVG, *in good shape&free*, nešto im se otkaçi, kao da zglaznu, saleću te sa svih strana, nude svoju robu, gledaju da te zamrse nekakvim pričama, vrebaju da se spotakneš i hop – nataknu ti brnjicu usred pobedničkog vriska čitave bulumente NGSB koji skakuću oko tebe sa ćuturom i peškirimama kao Indijanci oko palog tela plemenitog jelena.

No thanks!

Neki se, naravno vraćaju u Bugarsku samo da bi se ispraznili. Ali ja, ne! Ne zbog same ševe! To sam mogao sebi da priuštim u Americi kad god sam hteo. A) postojao je institut plaćenog seksa. B) Kancelarije Midtauna su se prelivale od ambicioznih usamljenih kučki sa polivalentnim vaginama. Sve se to izlivalo na ulicu u petak uveče. Nije problem da pokupiš neku i da imaš polni život. Naravno, pod uslovom da ne ostaju na spavanju. Ako počnu – kraj! Ženska tela luče otrov koji muškarce čini zavisnim od njih, tvrdila je moja bivša devojka Beatriks. Razišli smo se pre tri godine. U stvari, „razišli“ je prejaka reč, jer nikada nismo bili zajedno više od nedelju dana. Ona je živela u Torontu. Upoznali smo se na jednom

menadžerskom kursu na Floridi gde nas je neki dr Kanzeburo Oe upućivao u tajne *the six sigma way* – u to vreme veoma avangardne metode o iskorišćavanju dobiti. Izgleda da sam se dosta zacopao u nju. S vremena na vreme Beatriks je svraćala u Njujork gde je, naravno, ostajala da spava kod mene. Posle je odjednom batalila sve i otputovala za Južnu Ameriku. Ubeđivala me je da krenem sa njom da bi se uključili u nekakvu novostvorenu komunu duž toka Amazona. Pazi da neću, da ostavim pitomo da bih jurio divlje! Beatriks nikako nije mogla da shvati srž ovog balkanskog idioma. U to vreme sam još uvek verovao da mogu da uštedim dovoljno love da bih se bez problema penzionisao sa četrdeset i pet i uživao.

„Zaboravi“, odmahuje rukom ona, „neće se desiti“.

Uprtila je svoj ogromni ranac sa čijeg dna je visio mali sjajni tiganjčić... Ponekad, u stvari sve češće, baš mi je nedostajala. Izgleda da je otrov njenog čvrstog i bledeg tela sa oštrim grudima duboko prodro u mene. Angov pristup ženama bio je sasvim drugačiji i upravo me je to uznemiravalo. On je od onih ljudi koji nemaju ništa protiv da žene ostaju. Oduvek je hteo da se ženi, uvek se nekakav stvor ženskog pola vrteo oko njega. Imao sam predosećaj da isto može da se desi i ovde. Gajiće ženu kod kuće! Zamišljao sam kako se vraćam sa službenog puta i zatičem ih kako kuntaju na trosedu u salonu. Grudi joj vire ispod čaršava, na ramenu joj je tetovaža neke zlokobne figure sa kosom kao amblem Ajron Mejdena. Žena ostaje da živi u kući. Moj brat kuva. Jedemo zajedno. Spavamo zajedno. Žena dovodi svoju prijateljicu. Trampimo ih. Ispostavlja se da je jedna bolesna od AIDS-a. Sudopera preliva od prljavih sudova. Rađa se dete. Moj račun je u crvenom. Mirno sečem svoje vene u podrumu, sklupčan između veš mašine i mašine za sušenje veša i posmatram svoju retku ejdsku krv kako curi u slivnik i formira mali vrtlog. Moj prah pristiže u Sofiju u istoj crnoj plastičnoj kutiji kao i prah moga oca.

(Sa bugarskog prevela **Marija-Joanna Stojadinović**)